

PLA DE CONVIVÈNCIA

ESCOLA EL DOFÍ

Índex	01
1. Introducció	02
1.1 Motivació	03
1.2 Justificació de l'estructura	
2. Objectius del projecte	03
3. Actuacions per àmbits	05
3.1 Valors i actituds:	05
Acollida	
Coeducació	
Competència Social	
Comunicació	
Educació emocional	
Educació Intercultural	
Educació per la pau	
Educació per la responsabilitat	
El valor de l'esforç	
Educar en el respecte	
Inclusió	
3.2 Resolució de conflictes:	15
Absentisme	
Educar en la gestió positiva dels conflictes	
Mediació	
Conflictes greus	
Conflictes lleus	
4. Espais de convivència	19
Normes	
Participació	
Estructura del centre i gestió dels recursos	
5. Normativa de referència	22
6. Aprovació i revisió	

INTRODUCCIÓ

L'educació emocional i la convivència sempre han estat aspectes que han format part de la trajectòria educativa de l'escola i estan definits dins del nostre Projecte Educatiu.

L'escola és un espai privilegiat per adquirir uns coneixements i uns hàbits de socialització i de relació amb els altres, un lloc on aprendre a viure i conviure en la confiança i el reconeixement mutu amb el compromís i l'esforç per relacionar-se positivament.

L'escola s'ha fet per educar, no solament per instruir. Per això, és important observar la convivència com a finalitat educativa, com un mitjà i un objectiu per a l'escola.

Cal educar *amb* i *per* a la convivència. És bàsic parlar i escoltar, i sobretot, fer-ho amb un to optimista i positiu. Cal posar atenció en tot allò que ens uneix més que en el que ens separa, i afrontar el conflicte com una part de les relacions socials i resoldre'l, com una eina de creixement personal.

Motivació

El projecte de convivència és un document de reflexió que pretén la millora de la convivència en el centre educatiu i recull les intervencions que ajuden a capacitar la comunitat educativa per a la convivència i la gestió positiva dels conflictes.

Saber conviure és la capacitat de posar-se en el lloc de l'altre, de compartir, de cooperar, de respectar, d'autoregular-se i de saber comunicar-se de manera positiva amb l'entorn.

Aprenem a conviure convivint, perquè la pròpia convivència ensenya els continguts actitudinals i la disposició enfront la vida que possibiliten d'altres aprenentatges, tant conceptuals com procedimentals. Aprenem a conviure en tots els àmbits en què ens movem: família, amics, escola... des que naixem.

La part d'aprenentatge de la convivència que correspon a l'escola és una de les finalitats bàsiques de l'educació formal.

El model de convivència escolar es va construir a partir dels valors que transmeten les persones que formen part de la comunitat educativa i els inherents a la filosofia del centre. Els principis que transmet l'escola influeixen sobre els alumnes, és per això diem que l'escola contribueix a generar els valors de la societat a la qual pertany i la dels futurs ciutadans del món.

Justificació de l'estructura

Un plantejament global de la convivència necessita d'una acció coordinada entre tots els membres de la comunitat educativa que intervenen en el dia a dia del centre. És per això que haurem de veure les actuacions en tots i cadascun dels àmbits: què fem; on, quan i qui hi intervé; com es coordinen les diferents accions, així com els diferents actors.

L'anàlisi dels punts forts i dèbils de l'acció educativa del centre referida als diversos àmbits de treball en valors, ens permet focalitzar la reflexió i programar activitats concretes, adequades a cada edat que donin resposta a la gestió de la convivència del dia a dia i als interrogants que plantegen els propis alumnes per l'interès que mostren per comprendre el món.

La necessària globalitat del tractament de tots aquests aspectes comporta que ens hi referim en diferents documents i plans de centre. No es tracta doncs de repetir en aquest document allò que ja hem consignat en d'altres: les NOFC, el Pla d'Acollida, el Pla d'Atenció a la Diversitat i el Pla d'Acció Tutorial. L'acció educativa és global, el treball en valors és transversal i compromet tots i cada un dels moments de la vida escolar.

Per tal de poder reflectir la dinàmica del centre en relació a la convivència, abordarem la reflexió a partir dels temes següents:

Valors i actituds:

- Acollida
- Coeducació
- Competència Social
- Comunicació
- Educació emocional
- Educació Intercultural
- Educació per la pau
- Educació per la responsabilitat
 - El valor de l'esforç
 - Educar en el respecte
- Inclusió

Resolució de conflictes:

- Absentisme
- Educar en la gestió positiva dels conflictes
- Mediació
- Conflictes lleus
- Conflictes greus

OBJECTIUS

- 1.- Poder **compartir harmònicament** diferents actituds, pensaments i ideologies, tant dels pares com dels mestres i dels alumnes.
- 2.- Desenvolupar la **capacitat de diàleg, de participació i de respecte** entre totes plegats, estimulant el coneixement de les diferents realitats que integren la nostra societat.
- 3.- Establir **normes de consens** quan calgui, que potenciïn i permetin la diversitat, sempre que no s'atempti contra els drets fonamentals de les persones i els principis d'organització escolar.
- 4.- Participar activament en la **vida social i cultural del poble**.
- 5.- Fomentar l'**educació integral**, contribuint al desenvolupament complet de les potencialitats dels alumnes permetent-los màxima autonomia, és a dir, incorporar-se al món on viuen, actuar-hi i transformar-lo.
- 6.- Impulsar les **relacions entre tots els membres** de la comunitat educativa.
- 7.- **Acceptar els conflictes** com a elements implícits de la convivència i actuar per aconseguir-ne una gestió positiva.
- 8.- Desenvolupar **actituds cooperatives** en el tractament dels conflictes.
- 9.- Ajudar a **reconèixer i valorar els sentiments**, interessos, necessitats i valors propis dels altres. Estimular l'**empatia** amb accions educatives.
- 10.- Desenvolupar la **capacitat de diàleg** i la millora de les habilitats comunicatives.
11. Estimular la curiositat, les ganes de saber i la cultura de l'esforç. Ajudar a ser capaç de compartir les pròpies descobertes i èxits amb els companys.
- 12.- Garantir la incorporació òptima dels nous membres de la comunitat educativa a la cultura del centre.

Actuacions per àmbits – VALORS I ACTITUDS

ACOLLIDA:

- Elaborem la carta de compromís educatiu com un document que faciliti l'acolliment de les noves famílies al centre i faciliti la seva implicació en els processos d'ensenyament dels seus fills i filles en el funcionament del centre.
- Tenim plantejada l'acollida i la integració de l'alumnat com un procés gradual i ben seqüenciat.
- Contemplem el moment de pre-inscripció i matrícula com a part del procés d'acollida de les noves famílies.
- Disposem d'estratègies organitzatives i metodològiques concretes d'aula per facilitar l'acollida de l'alumnat nou.
- Disposem d'un protocol per informar/acompanyar el professorat o altres professionals que intervinguin per primer cop a l'aula.
- Preveiem actuacions per treballar la diversitat de l'alumnat, tot afavorint el coneixement mutu i facilitant la cohesió del grup.
- Recollim i difonem les bones pràctiques d'acollida que el centre realitza.
- Tenim mecanismes específics per acollir l'alumnat i les famílies nouvingudes que arriben un cop iniciat el curs.
- Contemplem mesures d'acollida específiques per a l'alumnat que es reincorpora a l'aula després d'un període d'absència continuat.
- Disposem d'un repertori compartit de mesures, recursos i materials didàctics de quasi totes les àrees del currículum per atendre l'alumnat nouvingut.
- Disposem d'un repertori compartit de recursos i materials didàctics per atendre l'alumnat nouvingut.
- Potenciem que l'alumnat conegui i participi en les activitats que promouen les entitats culturals, esportives i de lleure de l'entorn.
- Tenim en compte els recursos i processos d'acollida municipals o comarcals.
- Tenim sistematitzats els processos d'acollida per a tot l'alumnat, les seves famílies i per a la resta de la comunitat educativa (professorat, PAS, altres professionals d'intervenció puntual al centre) tant si s'incorporen a l'inici com un cop iniciat el curs.

Veure el pla d'Acollida del centre inclòs en el PEC.

COEDUCACIÓ:

- Apliquem estratègies per detectar, i actuar si cal, en situacions de menyspreu, ridiculització, comentaris ofensius i ironies per qüestió de gènere o d'orientació sexual.
- Donem les mateixes oportunitats d'expressió i participació a tot l'alumnat, independentment del gènere.
- Establim la mateixa relació educativa i fomentem les mateixes tasques i responsabilitats en nois i noies.
- Evitem rols o estereotips discriminatoris en el grup o en el joc.
- Intervenim de manera específica per tal d'afavorir una igual implicació dels nois i noies
- Parlem amb l'alumnat sobre els conflictes relacionats amb la violència masclista o per raons d'opció afectivo-sexual.
- Potenciem l'autoestima i donem les mateixes oportunitats d'establir relacions de convivència equilibrades.
- Potenciem l'autoestima i donem les mateixes oportunitats a tothom.
- Promovem la capacitat de lideratge per a tots i totes.
- Reconeixem la problemàtica de la violència masclista o per caràcter d'identitat sexual com una realitat que està patint part de l'alumnat.
- Establim pràctiques que afavoreixen la coeducació.
- Impliquem les famílies en les activitats i pràctiques coeducatives.
- Planifiquem estratègies de prevenció de les desigualtats de gènere i relacions d'abús de poder.
- Potenciem la participació de tot l'alumnat, intervenim i fem propostes en igualtat de condicions i d'oportunitats.
- Potenciem que l'alumnat conegui i participi en les activitats que promouen les entitats culturals, esportives i de lleure de l'entorn en aquests temes.
- Tenim en compte el foment de les relacions entre tot l'alumnat en l'organització dels espais, especialment, els patis.
- Tenim cura d'utilitzar un llenguatge que faci visible totes les diversitats que es donen a l'aula.
- Tractem les situacions de conflicte de caràcter sexista u homòfob.
- Utilitzem un llenguatge inclusiu.
- Ens coordinem i col.laborem amb l'administració local en la prevenció de la violència sexista i amb l'acció coeducadora.
- Ens impliquem en activitats de millora de l'entorn i participem en esdeveniments culturals organitzats per altres entitats del barri o municipi.

COMPETÈNCIA SOCIAL

- Establim pràctiques que afavoreixen l'exercici de la competència social.
- Establim unes relacions els docents amb l'alumnat basades en el reconeixement i el respecte mutu.
- Fomentem el sentit crític de l'alumnat per ensenyar-los a veure les coses per ells mateixos i no segons les nostres percepcions.
- Tenim pautes de relació assertiva i respectuosa entre els membres de la comunitat educativa (reunions amb pares i mares, professorat, entrevistes,...)
- Treballem amb el professorat i l'alumnat per generar expectatives positives de millora i les fem explícites a les famílies.
- Treballem la competència social des de les diferents matèries curriculars de manera transversal.
- Compartim amb els diferents serveis del centre (menjador, acollida matinal, extraescolars...) els objectius del programa de competència social.
- Desenvolupem estratègies d'autoconeixement i relació amb el professorat i els companys i companyes.
- Fem ús de mètodes d'aprenentatge cooperatiu que faciliten la interacció entre iguals.
- Potenciem espais de relació entre tots els membres de la comunitat educativa.
- Preveiem activitats tutorials perquè l'alumnat de diferents cursos es conegui, es doni suport mutu i intercanviï experiències.
- Promovem el civisme i el compromís cívic.
- Treballem la competència social com a competència bàsica.
- Formem la comunitat educativa en competència social.
- Promovem trobades de la xarxa de centres que treballen el programa de competència social.
- Adeqüem les mesures de promoció de la convivència de les NOFC als objectius del programa de competència social.
- Aprofitem l'ocasió que ofereix la carta de compromís educatiu per consensuar amb les famílies els objectius per assolir un entorn de convivència.
- Ens impliquem en activitats de millora de l'entorn i participem en esdeveniments culturals organitzats per altres entitats del municipi.
- Potenciem que l'alumnat conegui i participi en les activitats que promouen les entitats culturals, esportives i de lleure.
- Promovem la participació de l'alumnat en les diferents entitats locals, culturals o esportives que fomenten les habilitats socials.
- Recollim i divulguem les bones pràctiques realitzades en competència social.
- Tenim en compte els recursos del territori per educar a favor de la competència social.
- Ens coordinem amb l'administració local per dur a terme actuacions concretes pel foment de la relació assertiva i pacífica.
- Ens coordinem amb les entitats de l'entorn escolar, que eduquen a través dels valors, per a la millora de les relacions interpersonals.
-

COMUNICACIÓ

- Cerquem eines per a la millora de la competència comunicativa de la comunitat educativa.
- Disposem d'espais i de canals de comunicació que faciliten la coneixença personal i la cohesió de grup i que permeten a tota la comunitat educativa expressar la seva opinió i rebre informació.
- Incorporem als documents de centre les actuacions per promoure la competència comunicativa.
- Plantegem un tractament global de la llengua catalana com a vehicle de comunicació i eina de convivència al centre.
- Potenciem la competència comunicativa intrapersonal i interpersonal de tot l'equip docent per facilitar i afirmar la pertinença al grup.
- Potenciem la relació amb altres centres de l'entorn.
- Recollim en els diferents documents de centre els valors de la competència lingüística.
- Recollim i fem difusió de les bones pràctiques realitzades.
- Recollim les pràctiques i els recursos treballats en l'àmbit de la competència comunicativa i el traspàs d'informació primària-secundària.
- Tenim espais virtuals per tal de facilitar una comunicació més fluida entre tots els membres de la comunitat educativa.
- Acceptem respostes divergents i creatives.
- Compartim i utilitzem els recursos personals artístics i culturals propis de cada individu en el treball desenvolupat a l'aula.
- Fomentem el diàleg assertiu i les actituds empàtiques per a millorar la comunicació.
- Impliquem les famílies en la valoració de la comunicació com a eina per a la millora de la relació amb els altres.
- Mantenim comunicació regular amb la família per informar-la de l'evolució acadèmica i personal de l'alumnat.
- Possibilitem un ambient de llibertat expressiva.
- Tenim en compte els recursos del territori que tenen com a objectiu la millora de la comunicació.
- Tenim en compte la comunicació verbal i no verbal quan ens comuniquem.
- Treballem les característiques del llenguatge visual i l'alfabetització de l'alumnat en la lectura i creació de missatges audiovisuals.
- Treballem oralment i per escrit la competència lingüística.
- Utilitzem el llenguatge oral en tots els seus registres (col.loquial, formal, científic).
- Valorem i fem visible la diversitat lingüística de l'entorn.
- Impliquem les famílies en les activitats relatives a la millora de la competència lingüística.
- Tenim dissenyada l'estratègia de comunicació del centre cap a l'exterior i ens hem plantejat quina és la imatge que volem projectar.
- Ens coordinem amb les entitats esportives, culturals i de lleure de l'entorn escolar per transmetre el valor de la comunicació.

EDUCACIÓ EMOCIONAL:

- Programem i seqüenciem accions específiques que potenciïn l'educació emocional en el currículum.
- Detectem situacions relacionades amb la salut emocional de l'alumnat.
- Disposem d'estratègies per recollir, canalitzar i tractar situacions de tensió emocional de l'alumnat.
- Disposem de recursos i materials que ajuden al desenvolupament emocional i afectiu.
- Entenem que l'atenció individualitzada de l'alumnat també inclou aspectes emocionals i afectius.
- Establim relacions entre el professorat i l'alumnat que es basen en l'afecte i la cordialitat.
- Facilem que l'alumnat i les seves famílies coneguin les entitats educatives de l'entorn i potenciem la seva participació en elles.
- Fem servir diferents tècniques per afavorir el relaxament, la tranquil·litat i el silenci.
- Fomentem la interacció emocional positiva per augmentar el sentiment de pertinença al grup-classe.
- Fomentem un bon clima de confiança i suport mutu entre tota la comunitat educativa.
- Impliquem les famílies en els processos educatius per fomentar les relacions harmòniques amb un mateix i amb els altres.
- Prestem especial atenció als temps i ritmes quotidians (situacions com canvis de classe o canvis d'activitats) tant de l'alumnat com del professorat.
- Preveiem activitats tutorials perquè l'alumnat desenvolupi l'autoestima, l'automotivació i la presa de decisions.
- Proponem activitats perquè l'alumnat pugui expressar, comprendre i autoregular les seves emocions de manera positiva.
- Tenim en compte en el pla d'acollida els aspectes emocionals de l'alumnat.
- Treballem la intel·ligència emocional del nostre alumnat per millorar les seves habilitats de comunicació.
- Tenim en compte els recursos de l'entorn que afavoreixen l'educació en valors per a la millora de les relacions intrapersonals i interpersonals.
- Ens impliquem en activitats de millora de l'entorn i participem en esdeveniments culturals organitzats per altres entitats del municipi.

10

EDUCACIÓ INTERCULTURAL:

- Analitzem el fet migratori globalment des del vessant de la societat receptora i el de la societat emissora.
- Analitzem i posem en comú aquells aspectes que són comuns a totes les persones.
- Aprofitem l'avaluació per fomentar el progrés i l'èxit educatiu de tot l'alumnat i específicament de l'alumnat nouvingut.
- Establim el marc de relació entre la família i el centre per compartir els objectius

necessaris per assolir l'entorn de convivència i respecte que inspiren la carta de compromís educatiu.

- Establim mecanismes per detectar i superar els estereotips culturals del professorat i de l'alumnat en el treball a l'aula.
- Establim un clima de confiança que afavoreix la comunicació i l'anàlisi dels conflictes tant per part de l'alumnat com del professorat.
- Fomentem espais no formals de convivència.
- Incloem la diversitat social, cultural i ètnica del centre i de l'entorn com un contingut que cal treballar des de les diverses àrees
- Incloem la diversitat social, cultural i ètnica en el funcionament del centre fent incidència en tot allò que ens uneix.
- Organitzem espais i temps perquè els diferents professionals puguin treballar d'una manera col·laborativa i poder respondre a la diversitat de l'alumnat.
- Organitzem l'esbarjo de manera que s'afavoreixi la relació de l'alumnat en un bon clima de convivència.
- Participem en xarxes educatives i socials per promoure l'educació intercultural, l'èxit educatiu de tot l'alumnat i la cohesió social.
- Preveiem i prenem mesures perquè les activitats fora del centre, les extraescolars i les de serveis (servei d'acollida matinal, menjador escolar, etc.) respectin els principis de l'equitat educativa i la igualtat d'oportunitats i siguin accessibles a tot l'alumnat.
- Procurem que les famílies siguin conscients del repte sociocultural en què es troben.
- Promovem la comprensió de la diferència i la diversitat cultural en el treball a l'aula, presentat com un fet positiu.
- Promovem la participació de les famílies a l'AMPA del centre.
- Tenim en compte la diversitat social, cultural i ètnica en el funcionament diari de l'aula.
- Analitzem l'evolució de les actituds racistes al llarg dels temps i aprofundim de quina manera es presenten avui.
- Facilem la participació de tota la comunitat educativa en el debat i la presa de decisions.
- Tenim els materials didàctics que reflecteixen la diversitat de l'actual societat i del context sociocultural del centre.

Veure el Pla d'Atenció a la Diversitat

11

EDUCACIÓ PER LA PAU:

- Afavorim la reflexió sobre la pau basada en l'equitat, la justícia social, els drets humans i la resolució pacífica de conflictes.
- Aprofitem els esdeveniments i diades commemoratives per reflexionar sobre la pau i els drets humans.
- Explicuem els conflictes del món amb la intervenció d'organitzacions expertes que vetllen per la pau.
- Fomentem l'ús de la paraula en les relacions interpersonals.
- Coneixem i participem en xarxes educatives de foment de la cultura de la pau.

- Construïm col·lectivament una reflexió ètica.
- Ens coordinem amb les entitats esportives, culturals i de lleure de l'entorn escolar que eduquen per a la pau.
- Establim relacions amb l'alumnat que es basen en el reconeixement i el respecte mutu.
- Explicitem, a través dels continguts de les diferents matèries, l'anàlisi de l'impacte de la cultura de la pau i els valors en la millora de les actituds i maneres de fer de l'alumnat.
- Fomentem l'esforç i la capacitat de lluita no violenta en la gestió dels conflictes i la vida de l'aula.
- Fomentem l'esperit crític sobre les actuacions que poden fer superar les desigualtats tant personals com socials.
- Fomentem la democràcia i la participació a través de l'organització de l'aula.
- Formem a la comunitat educativa en la cultura de la pau.
- Impliquem les famílies en les activitats relatives a la cultura de la pau i els drets humans.
- Organitzem periòdicament actuacions globals de centre sobre la pau i els drets humans.
- Potenciem l'afirmació individual i col·lectiva en el clima d'aula.
- Prenem mesures contra tot tipus de violències dins del centre.
- Promovem que l'alumnat relacioni la cultura de la pau amb el respecte i el diàleg entre companys.
- Recollim i divulguem les bones pràctiques realitzades.
- Revisem les relacions de poder, dins del clima de l'aula, per ajudar a que siguin solidàries i equitatives
- Tenim pràctiques destinades a afavorir les relacions de cooperació i solidaritat.
- Tenim un compromís explícit en relació a la construcció de la pau (persones, societats i el món).
- Treballem i fem intervencions específiques perquè la formació tingui una dimensió comunitària de compromís per a la pau.
- Vetllem pel respecte dels drets humans dins del centre.

12

- Promovem entre les famílies l'ús de les activitats extraescolars impulsades pel teixit cívic del municipi.
- Tenim en compte els recursos del territori per educar a favor de la cultura de la pau.

Veure el recull de memòries anuals de participació en la XEAUC

EDUCACIÓ PER LA RESPONSABILITAT

- Ajudem l'alumnat a conèixer les seves pròpies capacitats i límits i adquirir responsabilitat.
- Desenvolupem projectes per despertar el sentit de la responsabilitat i el compromís cívic en el nostre alumnat.

- Ens coordinem amb les administracions locals per dur a terme actuacions concretes per fomentar la responsabilitat ciutadana i el compromís cívic en el nostre alumnat.
- Fixem normes de conducta per ajudar l'alumnat a controlar els seus impulsos i fomentar-los el valor de la responsabilitat.
- Fomentem, des de les diferents àrees, el valor de la responsabilitat com a eina d'aprenentatge individual i col·lectiu.
- Formem hàbits i estratègies que potenciïn la responsabilitat i el compromís, en la comunitat educativa.
- Impliquem l'alumnat en l'elaboració i gestió d'activitats del centre.
- Marquem hàbits i rutines de treball, i exigim a l'alumnat que es responsabilitzi del seu compliment.
- Promovem la responsabilitat com a eina d'aprenentatge i desenvolupament personal.
- Recollim el valor de la responsabilitat en el Projecte educatiu i la resta de documents del centre.
- Recollim en les NOFC normes de conducta que potencien la responsabilitat i el compromís de l'alumnat per la bona convivència del centre i la gestió positiva dels conflictes.
- Sensibilitzem i orientem les famílies en la necessitat d'educar en la responsabilitat i com treballar-la amb els seus fills.
- Valorem la importància del valor de la responsabilitat en el procés educatiu.
- Des de la tutoria, ajudem l'alumnat per tal que es marqui objectius d'aprenentatge i planifiqui l'acció per aconseguir-los, i en fem el seguiment.
- Compartim mesures, estratègies i actuacions en l'acció tutorial per estimular els valors de la responsabilitat i el compromís entre l'alumnat.
- Estimulem l'autoestima i la confiança de l'alumnat en el seu propi procés d'aprenentatge.
- Participem en plans locals per promoure el voluntariat i el compromís ciutadà del nostre alumnat.
- Valorem la responsabilitat de l'alumne a les diferents àrees.

13

- Recollim i divulguem les bones pràctiques realitzades al voltant de la responsabilitat i el compromís.
- Treballem l'error com a part del procés d'aprenentatge.

EL VALOR DE L'ESFORÇ:

- Ajudem l'alumnat a conèixer les seves pròpies capacitats i límits.
- Estimulem l'autoestima i la confiança de l'alumnat en el seu procés d'aprenentatge.
- Fem que les dificultats en les activitats d'aprenentatge augmentin progressivament segons les característiques de l'alumnat.
- Fixem normes de conducta per ajudar l'alumnat a controlar els seus impulsos i fomentar el valor de l'esforç.
- Impliquem l'alumnat en l'elaboració i gestió d'activitats del centre
- Promovem l'esforç com a eina d'aprenentatge i desenvolupament personal en

l'acció tutorial.

- Sensibilitzem i orientem les famílies en el valor de l'esforç i com treballar-lo amb els seus fills
- Treballem l'error com a part del procés d'aprenentatge.
- Valorem la importància del valor de l'esforç en el procés educatiu.
- Compartim mesures, estratègies i actuacions per estimular l'esforç entre l'alumnat.
- Fomentem, des de les diferents àrees, el valor de l'esforç com a eina model d'aprenentatge individual i col·lectiu.
- Promovem models o referents positius de comportament que fomenten l'esforç.
- Recollim el valor de l'esforç en el Projecte educatiu i la resta de documents del centre.

EDUCAR EN EL RESPECTE:

- Desenvolupem actuacions per fomentar el valor del respecte entre l'alumnat.
- Desenvolupem projectes per despertar el valor del respecte a l'entorn i el compromís cívic en el nostre alumnat.
- Ens coordinem amb les administracions locals per dur a terme actuacions concretes per fomentar el respecte i el compromís cívic en el nostre alumnat.
- Establim normes de conducta que vetllin pel respecte envers tots els membres de la comunitat escolar.
- Fomentem el respecte mutu entre família i escola.
- Fomentem la participació de l'alumnat en l'elaboració d'activitats i gestió de centre com un element de respecte i reconeixement cap a ells.
- Fomentem una actitud de respecte de l'alumnat envers el grup, el professorat i altres adults.
- Planifiquem activitats que facilitin la relació i la comunicació entre l'alumnat.
- Promovem activitats transversals que potencien el coneixement i el respecte envers l'entorn.
- Promovem el valor del respecte com a eina bàsica de relació i aprenentatge.
- Recollim el valor del respecte en el Projecte educatiu i la resta de documents del centre.
- Recollim en les NOFC normes de conducta que potencien el respecte a tots els membres de la comunitat escolar.
- Sensibilitzem i orientem les famílies en la necessitat d'educar els seus fills en el respecte.
- Treballem amb metodologies que faciliten el reconeixement i el respecte entre els companys.
- Vetllem perquè l'alumnat tingui cura del material i les instal·lacions.
- Col·laborem en la creació de projectes de convivència d'àmbit comunitari.
- Formem la comunitat escolar en hàbits i estratègies que potencien el valor del respecte.
- Planifiquem activitats amb l'alumnat que fomenten el respecte cap a un mateix.

INCLUSIÓ:

- Cerquem estratègies i metodologies per al desenvolupament de les competències bàsiques de l'alumnat.
- Gestionem l'aula tenint en compte la diversitat de l'alumnat.
- Donem suport a l'aprenentatge i a la participació de tot l'alumnat.
- Organitzem els grups d'aprenentatge de manera que tot l'alumnat sigui valorat.
- Procurem que l'accés i la mobilitat per tot el centre sigui fàcil per a tothom.
- Acol·lim i valorem a tots els membres de la comunitat educativa.
- Cerquem que cada àrea del currículum disposi dels recursos i l'organització necessaris per atendre tothom en funció de les seves destreses i capacitats.
- Col·laborem i impliquem les famílies amb les activitats que s'organitzen.
- Col·laborem perquè l'escolarització de l'alumnat en risc d'exclusió sociocultural s'equilibri tant com sigui possible entre tots els centres de la seva zona.
- Distribuïm els recursos del centre equitativament per donar suport a la inclusió.
- Fomentem que l'alumnat se senti identificat amb el seu grup classe o grup de tutoria.
- Incorporem al Pla de formació del centre activitats que aporten recursos i estratègies per respondre a la diversitat i fomentar l'aprenentatge i la participació de tot l'alumnat.
- Potenciem que tot l'alumnat conegui i participi en les activitats que promouen les entitats culturals, esportives i de lleure de l'entorn.
- Preveiem de manera efectiva que l'organització i la realització de serveis d'educació no formal al centre (servei d'acollida matinal, menjador escolar, etc) respecti també els principis d'equitat educativa.
- Preveiem els mecanismes perquè totes les famílies tinguin accés a les informacions i a la presa de decisions que afecten als seus fills i a les seves filles.

15

- Treballem amb coordinació i implicació amb els equips d'assessorament externs que incideixen en el desenvolupament del caràcter inclusiu.
- A la comissió d'atenció a la diversitat, coordinem, planifiquem i avaluem, els recursos necessaris per avançar en la inclusió de tot l'alumnat amb el suport dels serveis educatius.
- Elaborem i organitzem els materials didàctics específics per atendre la diversitat i fomentar la inclusió dins de l'aula.
- Planifiquem el treball col·laboratiu entre l'alumnat com una estratègia habitual per donar resposta a la diversitat.
- Disposem d'espais planificats de coordinació i reflexió sobre la pràctica.
- Ens coordinem amb l'administració local per dur a terme actuacions concretes pel foment de l'escola inclusiva.
- Ens impliquem en activitats i participem en esdeveniments culturals organitzats per altres entitats del barri o municipi per a la millora de les relacions socials.
- Estem oberts a tota la comunitat educativa a partir de propostes d'actuació i col·laboració concretes que permeten progressar en la línia de l'educació inclusiva.
- Preveiem de manera efectiva que la planificació i la realització d'activitats extraescolars respectin també els principis d'equitat educativa i la igualtat d'oportunitats.

- Procurem que els professionals de suport actuïn majoritàriament dins les classes ordinàries.
- Reconeixem l'heterogeneïtat com el criteri bàsic per construir els grups classe.
- Tenim en compte els recursos del territori per educar a favor de l'escola inclusiva.
- Tenim previstos els mecanismes de participació de tota la comunitat educativa.

Actuacions per àmbits: RESOLUCIÓ DE CONFLICTES

ABSENTISME:

- Establim el marc de relació entre la família i el centre per compartir els principis que inspiren la carta de compromís educatiu.
- Analitzem si les faltes d'absentisme són per franja horària o per matèria curricular.
- Disposem d'un protocol per a la detecció i seguiment de l'absentisme, amb un recull de dades quantitatives i qualitatives (causes, circumstàncies, processos).
- Disposem de mecanismes per analitzar i intervenir en les causes de l'absentisme.
- Ens coordinem de manera fluïda i operativa amb els serveis educatius i els serveis socials en l'abordatge de l'absentisme, i també amb altres agents.
- Estimulem l'interès, la participació i l'aprenentatge de tot l'alumnat per afavorir l'assistència.
- Fem el seguiment i acompanyament individualitzat de l'alumnat mitjançant la tutoria.
- Garantim l'acompanyament educatiu en el trànsit de cada etapa educativa.
- Mantenim reunions amb la família i la informem de la situació i de la gravetat del fet que el seu fill en edat escolar no assisteixi amb regularitat a l'aula.
- Registrem l'assistència de l'alumnat.
- Registrem les absències per franges horàries i les analitzem.
- Sensibilitzem la comunitat educativa en la importància de l'assistència a classe.
- Tenim dissenyat, juntament amb els serveis socials i educatius de l'entorn, un pla conjunt per tractar l'absentisme (detecció, anàlisi, intervenció i reflexió).
- Tenim previstes actuacions d'acompanyament i suport a l'alumnat amb risc d'absentisme i a les seves famílies.
- Recollim a les NOFC el protocol d'actuació en cas d'absentisme.

EDUCAR EN LA GESTIÓ POSITIVA DELS CONFLICTES:

- Disposem d'eines per gestionar els conflictes que sorgeixen a l'aula.
- Disposem de protocols i circuits per a la gestió dels conflictes al centre.
- Eduquem l'alumnat perquè sigui capaç d'afrontar autònomament els propis conflictes a través d'iniciatives concretes.
- Fem que la gestió dels conflictes sigui una tasca compartida per tots els membres de la comunitat educativa.

- Impliquem les famílies en la gestió positiva dels conflictes dels seus fills i filles.
- Treballem continguts de gestió positiva dels conflictes des de les diferents matèries.
- Disposem d'eines i espais per analitzar els conflictes sorgits a l'aula.
- Facilem la coordinació i la dinamització de la gestió positiva dels conflictes mitjançant la dotació recursos (espai, temps...).
- Fomentem que l'alumnat col·labori en la gestió positiva dels conflictes del grup.
- Incorporem la gestió positiva dels conflictes al Projecte educatiu i a la resta de documents del centre.
- Recollim i divulguem les bones pràctiques realitzades en gestió dels conflictes.
- Sensibilitzem el claustre en la necessitat de treballar la gestió positiva dels conflictes.

MEDIACIÓ:

- Fem que la gestió dels conflictes recaigui en totes i cadascuna de les persones del centre.
- Incorporem la cultura de la mediació al Projecte educatiu i a la resta de documents del centre.
- Utilitzem l'assemblea de classe com a recurs per tractar sistemàticament els conflictes que es produeixen a l'aula.
- Procurem que els canals habituals de gestió de conflictes al centre estiguin clarament establerts.
- Analitzem les circumstàncies en què es produeixen els conflictes abans de fer propostes de millora.
- Disposem de mitjans per detectar si els models predominants a la família afavoreixen la resolució positiva de les situacions conflictives.
- Formem l'alumnat perquè sigui capaç d'afrontar autònomament els propis conflictes a través d'iniciatives concretes.
- Impliquem les famílies en les activitats relatives a la mediació escolar.
- Treballem continguts de gestió positiva dels conflictes a totes les classes i des de les diferents àrees de coneixement.

CONFLICTES GREUS:

- Establim el marc de relació entre la família i el centre per compartir els objectius necessaris per assolir l'entorn de convivència i respecte que inspiren la carta de compromís educatiu.
- Actuem amb rapidesa i eficiència en els casos de conflictes greus.
- Disposem de protocols d'actuació i canals d'intervenció per als casos de conflictes greus.
- Establim un clima de confiança que afavoreixi la comunicació dels conflictes per part de l'alumnat al professorat corresponent.
- Fem conèixer les Normes d'Organització i Funcionament de centre i les conseqüències previstes quan es produeixen faltes greus.

- Parlem de la necessitat de gaudir d'un clima de seguretat i confiança a les sessions de tutoria i en altres matèries.
- Procurem que tots els membres de la comunitat educativa se sentin protegits davant de casos de violència.
- Diferenciem de manera clara entre conflictes lleus i conflictes greus i establim les actuacions que cal seguir en cada cas.
- Fem activitats de tutoria amb el grup-classe en què l'alumnat discerneix i identifica les conductes impròpies de les conductes greument perjudicials per a la convivència.
- Tenim prou coneixement de les competències i el funcionament dels cossos de seguretat pública i dels serveis d'assistència social, justícia i protecció de menors.
- Treballem en les diferents matèries del currículum casos de conflictes greus d'actualitat internacional i local quan es presenten.
- Atenem la víctima amb celeritat en el cas d'assetjament escolar i posem en marxa actuacions immediates per millorar i tractar de solucionar el problema.
- Mantenim contacte habitual amb els agents de seguretat pública i els professionals dels serveis socials de les administracions locals.

CONFLICTES LLEUS:

- Actuem enfront els conflictes relacionats amb la violència: assetjaments, agressions, amenaces, de gènere, racisme... que es donen en el món.
- Establim el marc de relació entre la família i el centre per compartir els objectius necessaris per assolir l'entorn de convivència i respecte que inspiren la carta de compromís educatiu.
- Fomentem el respecte i les actituds d'acollida.
- Abordem directament el conflicte amb les persones implicades.
- Acceptem els petits conflictes com a part natural de la convivència i els aprofitem per desenvolupar actituds proactives i estratègies de resolució.
- Afavorim l'acceptació de les diferències i les considerem com un valor afegit.
- Analitzem, a les reunions de l'equip docent, les causes dels conflictes que sorgeixen a l'aula.
- Disposem a les NOFC de la tipificació dels petits conflictes, la seva diferenciació amb els conflictes greus, i també les actuacions que cal emprendre en cada cas.
- Estimulem i valorem la implicació de les famílies per aconseguir un clima d'aula positiu i constructiu.
- Fem activitats a l'aula per afavorir la participació dels alumnes en la gestió, prevenció i resposta enfront els petits conflictes.
- Fem difusió entre el professorat de les bones pràctiques de gestió de conflictes a l'aula.
- Fomentem l'ús de la paraula en les relacions interpersonals.
- Fomentem la participació i implicació de l'alumnat en la gestió dels conflictes de l'aula.
- Impliquem les famílies en les activitats relatives a la millora de les relacions.
- Parlem amb l'alumnat sobre els conflictes, tant els de l'aula com els de fora del

centre.

- Practiquem, amb l'exemple, la gestió positiva del conflictes.
- Promovem un clima de col.laboració i respecte entre els docents, l'alumnat, les famílies i la resta de personal del centre.
- Contemplem la reparació i la reconciliació com a eines en la resolució dels conflictes.
- Fem activitats de desenvolupament de l'assertivitat i de l'empatia.
- Fomentem que tant el professorat com l'alumnat vegin els conflictes com una oportunitat de creixement personal.
- Oferim informació i formació a tots els membres de la comunitat educativa sobre els temes de resolució de conflictes (maltractament, assetjament, dependència per consum de drogues...).
- Analitzem, en el grup-classe, les causes dels conflictes que sorgeixen a l'aula i ens plantejem estratègies per a la seva resolució.
- Fem treball de tutoria sobre conflictes simulats, cercant diverses possibilitats per resoldre'ls.
- Intervenim amb diligència quan detectem que s'està iniciant un conflicte amb els indicadors de rumors, provocacions, llenguatge ofensiu, prejudicis...

ESPAIS DE CONVIVÈNCIA:

NORMES:

- Determinem a les Normes d'Organització i Funcionament de Centre (NOFC) unes normes de convivència clares, concretes i compartides, i unes orientacions que ajudin a implementar-les.
- Difonem les normes i les conseqüències del seu incompliment.
- Disposem d'un equip preparat per fer el seguiment permanent del compliment de les normes
- Ens coordinem amb d'altres centres de la localitat per intercanviar experiències i pràctiques sobre l'elaboració i aplicació de la norma.
- Tenim normes d'aula clares, concretes i compartides.
- Apliquem la normativa de forma coordinada i sistemàtica.
- Apliquem les normes en el dia a dia a l'aula.
- Difonem les normes perquè les entenguin els alumnes i les conseqüències que comporta l'incompliment.
- Donem responsabilitat a l'alumnat en el compliment de la norma.
- Eduquem en el sentit de la norma, elaborem les normes d'aula amb l'alumnat.
- Fem explícites aquelles normes tàcites de comportament entre l'alumnat que entorpeixen el bon funcionament i el clima de convivència de l'aula (per exemple, l'encobriment d'actes no desitjables).
- Fem que les normes es compleixin.
- Participem en xarxes municipals pel foment de la participació ciutadana en els processos d'elaboració i aplicació de normes per a la millora de la convivència comunitària.
- Preveiem espais perquè la comunitat educativa valori, debati i avaluï les NOFC.

- Treballem la norma per tal de que sigui interioritzada i acceptada per tot l'alumnat.
- Valorem i revisem periòdicament les normes d'aula.
- Disposem d'espais on l'alumnat pugui elaborar propostes i presentar-les a la comunitat educativa.
- Facilem espais de trobada entre l'alumnat per poder avaluar el compliment de les normes i elaborar noves propostes.
- Programem, en el marc del Pla Anual, actuacions per fomentar el coneixement de les NOFC a tota la comunitat educativa.

PARTICIPACIÓ:

- Donem importància a la veu de tota la comunitat educativa.
- Participem activament com a professorat en les decisions de la vida del centre.
- Programem, en el marc de la Programació general anual de centre, actuacions per fomentar la participació de l'alumnat i de les seves famílies.
- Recollim en la carta de compromís educatiu el marc participatiu de la família.
- Aprofitem els esdeveniments i les diades per reflexionar sobre la democràcia i els drets i deures dels ciutadans.
- Creem un ambient de confiança, de cooperació i de suport mutu, dins de l'aula, que permet una participació activa de tot l'alumnat.
- Determinem a les NOFC les diferents maneres de participació dels agents de la comunitat educativa.
- Ens coordinem amb els centres educatius de la localitat per intercanviar experiències i pràctiques participatives.
- Fomentem que l'alumnat intervingui en la gestió i en l'organització de l'aula.
- Impliquem les famílies en els processos educatius i les actuacions de centre.
- Impulsem la participació de tota la comunitat educativa en el debat i la presa de decisions.
- Obrim el centre a les iniciatives de la localitat.
- Participem, des de diferents àmbits del centre, en la ràdio local.
- Potenciem la participació activa de les famílies a l'aula.
- Transferim la informació a tota la comunitat educativa i als seus òrgans de participació de forma regular.
- Donem a conèixer als nostres alumnes i a les seves famílies formes de participació a l'entorn.
- Ens coordinem amb l'administració local per promoure espais de participació.
- Estimulem la participació de l'alumnat en el seu propi procés educatiu, com per exemple, en el seguiment i en l'avaluació de les activitats a l'aula.
- Treballem les competències metodològiques que afavoreixen la participació
- Utilitzem metodologies que afavoreixin la construcció dels coneixements mitjançant els mètodes interactius i de cooperació.
- Ens coordinem amb les entitats de lleure educatiu per promoure la participació de l'alumnat en aquestes entitats.

ESTRUCTURA I GESTIÓ DE RECURSOS

- Expressem, a la Carta de compromís educatiu, els compromisos que en matèria de convivència adquireixen el centre i les famílies.
- Tenim l'aula preparada amb els materials necessaris per desenvolupar les activitats programades i no comencem fins que hi hagi un clima de treball apropiat.
- Abordem qüestions relacionals i de convivència en les entrevistes entre el professorat tutor i la família.
- Compartim, entre els docents, estratègies d'organització i de metodologies emprades segons les necessitats de l'alumnat i dels grups.
- Creem un ambient de confiança, de cooperació i de suport mutu, dins de l'aula, que permet una participació activa de tot l'alumnat.
- Disposem d'alternatives fora de l'aula per tal de reconduir educativament conductes negatives.
- Estimulem la participació de l'alumnat en la gestió i en l'organització de l'aula.
- Fomentem un lideratge positiu a l'aula (participatiu, dialogant, dinamitzador, de suport,...)
- Impliquem les famílies en el clima convivencial.
- Organitzem l'aula en funció de l'alumnat i de les metodologies emprades.
- Podem definir el centre com una organització que aprèn i millora a partir de l'experiència.
- Preveiem en el projecte de direcció mesures organitzatives i de gestió dels recursos que afavoreixen la convivència.
- Treballem les rutines organitzatives i convencionals els primers dies de classe.
- Preveiem franges horàries per al treball de la convivència entre els diferents òrgans de gestió i participació (equips docents, comissions de treball...)
- Disposem d'espais de comunicació a l'aula que afavoreixen al màxim una relació positiva.
- Facilitem que l'alumnat i les seves famílies coneguin les entitats educatives de l'entorn i potenciem la seva participació.
- Recollim i difonem les bones pràctiques que milloren la convivència en el centre educatiu.
- Tenim cura de l'estètica i neteja del centre, com a elements que reflecteixen i promouen un bon clima de convivència.
- Utilitzem les Tecnologies de la Informació i la Comunicació (TIC) per facilitar la gestió i resolució dels conflictes.

NORMATIVA DE REFERÈNCIA:

- La Llei orgànica 2/2006, de 3 de maig, d'educació, estableix a l'article 121.2 l'obligatorietat que tots els centres elaborin un Pla de convivència i l'incloguin dins el Projecte educatiu de centre.
- La Llei Orgànica 8/2013, de 9 de desembre, per a la millora de la qualitat educativa, determina a l'article 124.1 que els centres inclouran a la programació general anual el seu pla de convivència i totes aquelles actuacions i activitats programades pel foment de la convivència escolar.
- La Llei 12/2009, del 10 de juliol, d'educació, disposa a l'article 30 que l'aprenentatge de la convivència és un element fonamental del procés educatiu i així ho ha d'expressar el projecte educatiu de cada centre. Els centres han d'establir mesures de promoció de la convivència.
- El Decret 102/2010, de 3 d'agost, d'autonomia dels centres educatius, disposa a l'article 23.2 que les normes d'organització i funcionament del centre han d'incorporar les mesures de promoció de la convivència establertes en el centre.
- El Decret 279/2006, de 4 de juliol, sobre drets i deures de l'alumnat i regulació de la convivència en els centres educatius no universitaris de Catalunya, reforça el caràcter educatiu que han de tenir els processos i les accions que s'emprenguin, tant per prevenir com per corregir conductes inadequades. A l'article 6 s'estableix que a cada centre s'ha de constituir una comissió de convivència.

APROVACIÓ I REVISIÓ

Aquest document ha estat pel Claustre el dia 18 de maig de 2016 i pel Consell Escolar del centre el dia 26 d'octubre de 2016.

En tractar-se d'un document viu, s'haurà d'actualitzar sempre que calgui.